

5 eller 10 Aar, fuldstændig kunde hæve den Del af Gammelftatten, som var tilbage. Det var slet ikke noget Radikalt, det vilde slet ikke berøre Nogen paa nogen uretfærdig Maade. Nu ville de Herrer strax have lagt Mærke til, noget Saadant kan ikke finde Sted uden visse Forberedelser. Disse Forberedelser skal jeg ikke komme ind paa, maaste en Kommission var nødvendig, men Et var i alt Fald nødvendigt, nemlig at den nuværende Matrikul blev suppleret saaledes, at ikke alene de Arealer, som det ærede Medlem har gjort sig til Ordfører for, og som jeg antager er noget over 60,000 Tønder Land, ogsaa bleve tagne med, men ogsaa det, som det ærede Medlem har berørt, de udtørrede Søarealer, omtrent 20,000 Tønder Land, og endvidere er der naturligtvis meget store Skovstrækninger, hvis Besiddere længes efter at komme til at hde, hvad der tilkommer dem at hde; jeg tror, at de Giere, der sidde inde med saa store Arealer, der saa godt som Intet svarer til Staten, heller end gerne ville hde, hvad der tilkommer dem, men de kunne ikke faae Lov dertil. Der er altsaa en 100- eller 150,000 Tønder Land, som naturligtvis ogsaa maa tages ind med ved en saadan Supplering af Matrikullen. Endelig er der ogsaa en Del, som er matrikuleret feil. Det skal ikke hermed siges, at Matrikullen i sin Helhed er forfeilet, tværtimod, Matrikullen fra 1840 var vel i det Væsentlige god, men den har en meget stor Mangel, og det er den, at man kun har matrikuleret efter Jordbunden, men ikke efter Eiendommens virkelige Værdi. Det er ogsaa anerkjendt fra alle Sider, at det var en stor Feil, at man ikke tog den Beslutning, som oprindeligt var paatænt: at matrikulere Hartornet efter den virkelige Værdi, Tilstanden, Naturforholdene, Veligheden m. m.; kort sagt den Værdi, det kunde antages at have. Det har jo medført, at der er Forder, der svare Statter, der ikke alene ere dobbelt, men maaste ere tredobbelte saa store, som de egentlig burde være, og den ærede Forslagsstiller har jo ogsaa ved Forelæggelsen vist, at han ikke var blind for den store Forskjel, der i saa Henseende er mellem Amterne, idet han jo omtalte den store Forskjel mellem Njøbenhavns Amt og Hjørring Amt. Men Forskjellen bliver endnu større, naar man sammenligner Forholdet mellem de forskellige Eiendomme, thi jeg kan bestemt sige, at der bevislig er Eiendomme i Landet, der svare ti Gange mere, end de vilde komme til at svare ved en normal Bestatning, hvor man dog ikke gav Afkald paa en eneste Dre af Statskassens nuværende Indtægt. Det er i den Retning, jeg mener, at et saadant Forslag kunde gaa. Sdet jeg ikke skal komme

tilbage til de Banstæligheder, det vilde frembyde, hvis Forslaget skulde gennemføres, som det nu foreligger, kan jeg ikke slutte uden at udtale min Betænelighed ved at afstafte Statter for nye Arealer. Jeg tror ikke, at det er den Maade, man skal gaa frem paa, men man skal regulere det Gamle, og vil den ærede Forslagsstiller og ærede Medlemmer gaa med i den Retning, jeg her har udtalt mig om, tror jeg, at der kunde ske noget Godt ved den Reform, vi her have til Forhandling, og under den Forudsætning vil jeg ønske, at den maa komme frem og bringe virkelig Nytte.

Indenrigsministeren (Singer & Lev): Jeg antager, at jeg nærmest maa gaa ud fra, at de Bestemmelser, der gjælde angaaende Ordningen af Forholdet med Hensyn til Indvindingen af Arealer fra Havet og for Bestatning af Søer, ikke i nogen synderlig Grad ere nærværende for Thingets Medlemmer, og det saa meget mere som der ikke findes Lovbestemmelser derom. Jeg tror derfor, at, dersom det skal lykkes mig at gjøre min Opfattelse af Forholdet nogenlunde forstaaelig, saa er det nødvendigt, at jeg — og jeg haaber at kunne gjøre det i al Korthed — giver min almindelige Opfattelse af disse Forhold, som den ærede Forslagsstiller uden al Grund har blandet sammen. For det Første saa er der en Hovedforskjel, som her vel maa fastholdes, og som maa fastholdes helt igjennem. Det er den, at Havet og Bunden under Havet er i offentligt Eie, medens Søerne og Bunden under Søerne — eller rettere sagt denne sidste alene, thi jeg taler ikke her om Vandmassen — er i privat Eie. Det er Noget, der bør holdes vel fast i hele Forholdet, naar man vil bedømme dette og de Regler, hvorefter der gaas frem. Men det har den ærede Forslagsstiller ikke set eller i alt Fald ikke henpeget paa med et eneste Ord. Naar dette fastholdes, saa er der Udskilligt, der stiller sig helt anderledes, end den ærede Forslagsstiller forudsætter. Med Hensyn til Havet og Indvindinger fra Havet, da er Reglen den, at Ingen kan bemægtige sig noget Areal, som hører til Havet. Jeg bortser naturligtvis fra de smaa Forandringer, der foraarjages ved Ebbe og Floed, Vølgeslag og deslige, men ellers kan, som ærede Medlemmer vel vide, Ingen bemægtige sig eller ved Indvinding til Land søge at bemægtige sig Strækninger, som høre til Havet. Saadant kan kun ske efter Koncession, og for denne sættes der Vilkaar af Administrationen. Blandt disse er der ogsaa det Vilkaar, at, naar der er gaaet en vis